

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui,

Terzi Alexandr X, născut la xxxx, originar și domiciliat în orașul xxx, str. xxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 09.06.2022 – 10.06.2022;

Instanța de apel: 30.06.2022 – 07.11.2022;

Instanța de recurs: 20.02.2023 – 12.07.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 iunie 2022, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Terzi Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, stabilindu-se o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut ca fiind constatate următoarele circumstanțe de fapt: Terzi Alexandr, la data de 07 iunie 2022 în jurul orelor 17:00 a încălcat ordonanța de protecție emisă de către instanța de judecată la data de 01 iunie 2022, prin care a fost obligat să nu se apropie de victima Terzi Maria la o distanță nu mai mult de 300 de metri.

Prin acțiunile sale intenționate Terzi Alexandr a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 320¹ Cod penal, conform indicilor: „Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie”.

În cadrul ședinței preliminare inculpatul Terzi Alexandr personal prin înscris autentic, a indicat, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în procesul-verbal privind constatarea infracțiunii flagrante și a solicitat ca cauza să fie examinată în procedură specială pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și nu solicită administrarea de noi probe.

În ordinea art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, inculpatul Terzi Alexandr a fost preîntâmpinat de răspundere penală conform art. 312 Cod penal și depunând jurământul potrivit art. 108 Cod de procedură penală a declarat că, la data de 07 iunie 2022 în jurul orelor 17:00 a încălcat ordonanța de protecție emisă de către instanța de judecată la data de 01 iunie 2022, prin care a fost obligat să nu se apropie de victima Terzi Maria la o distanță nu mai mult de 300 de metri. A menționat că a venit la domiciliul mamei pentru a-și lua haine. Cunoștea că timp de trei luni nu avea dreptul să intre în casa mamei.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Turculeț Mariana în interesele inculpatului a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoreiei Cahul, sediul Central din 10 iunie 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modul stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea unei pedepse neprivative de libertate.

3.1. În argumentarea apelului s-a invocat dezacordul în partea stabilirii pedepsei față de inculpatul Terzi Alexandr, considerând-o una prea aspră, or examinarea cauzei a avut loc în procedură simplificată în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, așa cum Terzi Alexandr a declarat personal, prin înscris autentic că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel inculpatul vina a recunoscut-o pe deplin, regretă cele săvârșite și se căiește sincer și activ, a conștientizat gravitatea faptelor sale, rezonanța acestor fapte pentru situația sa juridică, pentru societate în general, ceea ce înseamnă că, corectarea inculpatului este posibilă fără a fi lipsit de libertate, deoarece acesta nu prezintă pericol social și nici nu ar fi rațional ca instanța să-i aplice o pedeapsă atât de aspră.

În consecință, în lipsa circumstanțelor agravante și în prezența circumstanțelor atenuante, instanța de judecată neîntemeiat i-a aplicat lui Terzi Alexandr o pedeapsă prea aspră sub formă de un an de zile închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Din dispozițiile art. 75 alin. (1) Cod penal se desprinde trei categorii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată. Prima instanță, soluționând chestiunea cu privire la stabilirea pedepsei, a derogat de la normele ce instituie criteriile de individualizare a pedepsei, și neîntemeiat i-a stabilit o pedeapsă prea aspră, prevăzută de sancțiunea 320¹ Cod penal.

Consideră că instanța de fond neîntemeiat nu a aplicat față de Terzi Alexandr, o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia și nu a ținut cont că inculpatul anterior nu a fost judecat și a recunosc pe deplin vinovăția sa.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 noiembrie 2022, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de către avocatul Mariana Turculeț în interesele inculpatului Terzi Alexandr, fiind menținută fără modificări sentința Judecătoreiei Cahul sediul Central din 10 iunie 2022.

4.1. Instanța de apel pentru a decide în sensul dat a reținut că cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute în art. 364¹ Cod de procedură penală.

Analizând sentința instanței de fond, prin prisma prevederilor articolelor 100 alin. (4) și 101 Cod de procedură penală, s-a constatat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a încadra acțiunile inculpatului Terzi Alexandr în baza prevederilor art. 320¹ Cod penal, aplicându-i pentru comiterea infracțiunii respective, o pedeapsă legală și echitabilă.

Analizând motivele invocate în cererea de apel formulată de avocatul Turculeț Mariana în interesele inculpatului, Colegiul a constatat că acestea nu-și găsesc confirmarea la judecarea apelului declarat de partea apărării, neexistând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în latura individualizării și stabilirii pedepsei.

S-a notat că în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, circumstanțe atenuante, în acțiunile lui Terzi Alexandr nu au fost stabilite, nici careva circumstanțe agravante prin prisma prevederilor art. 77 Cod penal nu fost reținute în acțiunile lui Terzi Alexandr. S-a ținut cont de faptul că Terzi Alexandr nu este pentru prima dată pe banca acuzaților, or potrivit revendicării acesta anterior a fost condamnat pentru infracțiunea de huliganism, în privința acestuia au fost intentate mai multe cauze penale (8 la număr) care au fost remise în adresa instanței de judecată pentru examinare în fond, mai mult potrivit cazierului contravențional ultimul a fost atras la răspundere contravențională inclusiv și pentru huliganism nu prea grav, iar reieșind din caracteristica eliberate de Inspectoratul de Poliție Cahul, Terzi Alexandr se caracterizează negativ (în privința acestuia au parvenit mai multe cereri și plângeri din partea cetățenilor mun. Cahul, dă dovadă de un comportament agresiv inclusiv și față de membrii familiei, se află în vizorul organelor de drept), circumstanțe care au condus instanța la ferma convingere, că la caz, doar pedeapsa cu închisoarea v-a fi aptă să conducă la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or o altă pedeapsă alternativă nu ar atinge scopul pedepsei penale consacrat la art. 61 din Codul penal.

În speță instanța de fond a reținut că sancțiunea infracțiunii săvârșită de Terzi Alexandr, în baza art. 320¹ Cod penal, prevede muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani. Prin prisma prevederilor art. 16 alin. (2) Cod penal, fapta în cauză de califică ca fiind una mai puțin gravă.

Totodată a fost reținut faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată, așa cum inculpatul a recunoscut fapta și a solicitat examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor acumulate la etapa urmăririi penale, astfel la caz fiind aplicabilă în mod imperativ regula instituită la alin. (8) din norma de drept citată supra, care prevede expres că, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Prin urmare, analizând sentința instanței de fond în raport cu argumentele invocate în cererea de apel și în colaborare cu circumstanțele de fapt și de drept ale

cauzei, Colegiul a constatat că instanța de fond corect a dispus aplicarea în privința inculpatului Terzi Alexandr pedeapsa cu închisoare pe termen de 1 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului, prin care fără a invoca nemijlocit incidența unui temei prevăzut la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul 07 noiembrie 2022, cu stabilirea inculpatului Terzi Alexandr, unei pedepse neprivative de libertate.

5.1. În motivarea recursului ordinar declarat a invocat:

- inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale, fiindu-i stabilită o pedeapsă prea aspră;

- instanțele de fond nu au acordat o deplină eficiență prevederilor art. 90 Cod penal;

- infracțiunea imputată lui Terzi Alexandr, este una mai puțin gravă și efectiv se impunea aplicarea unei pedepse non privativă de libertate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul cererii de recurs ordinar se constată, că recurentul nu invocă vreun temei de drept concret din cele 16 prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă reieșind din motivarea acestuia reiese că apărarea își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalându-se temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Tot din sumarul recursului declarat rezultă, că autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de inculpat și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, recurentul însă, critică decizia instanței de apel prin care a fost menținută pedeapsa aplicată și modalitatea de executare a acesteia, astfel considerând-o neîntemeiată, sub aspectul individualizării pedepsei.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă

echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând soluția instanței de apel, care a menținut pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, aplicată de către prima instanță, Colegiul penal conchide că instanța a motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei sub formă de închisoare cu executare în penitenciar, motivare care este corespunzătoare practicii judiciare, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Terzi Alexandr, care potrivit materialelor cauzei, a comis o infracțiune cu intenție care conform art. 16 alin. (3) Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, nefiind reținute în sarcina ultimului, potrivit prevederilor art. 76 – 77 Cod penal, careva circumstanțe agravante sau atenuate, înscrisurile caracterizante anexate la materialele cauzei, care denotă faptul că, potrivit revindicării eliberată pe numele lui Terzi Alexandr, anterior a fost judecat (f.d.23-25), a fost atras la răspundere contravențională (f.d.26), potrivit caracteristicii eliberate de Inspectoratul de Poliție Cahul se caracterizează negativ (f.d.21), la evidența medicului narcolog nu se află (f.d.22), aspecte care justifică complet aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

Cu referire la alegerile recurentului privind necesitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare, Colegiul penal notează că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar, aceasta *poate* dispune suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei.

Astfel, Colegiul penal evidențiază că lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis o infracțiune din categoria celor mai puțin grave, cu intenție, fiind reținut în flagrant, și luându-se în

considerație pericolul social al infracțiunii respective, modalitatea de comitere a acesteia și personalității inculpatului, care este caracterizat negativ la locul de trai, instanța de recurs atestă iraționalitatea modificării modului de executare a pedepsei stabilite.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătatea, situația familială și socială etc.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatului, Colegiul penal conchide asupra faptului că infracțiunea comisă de către Terzi Alexandr, nu reprezintă un incident în viața acestuia, dar acțiuni intenționate, fapt care determină lucid temeinicia soluției instanței de apel privind menținerea executării reale a pedepsei cu închisoarea stabilite inculpatului Terzi Alexandr.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că hotărârea instanței de apel, în latura atacată de către partea apărării, nu conține erori ce ar duce la casarea acesteia.

Totodată, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra cărora instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în *cauza Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri

complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptelor comise.

7. Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că criticile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Terzi Alexandr X*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **27 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris